

Az életszínvonal

A gazdasági és tervező munka gyakorlatában általában az egy főre eső reáljövédelmet használják az életszínvonal jellemzésére. A szakemberek ugyanakkor tisztában vannak azzal, hogy ez a mutató önmagában csak megközelítően tükrözi a mindenkori életszínvonalat. A gyakorlatban rengeteg olyan intézkedés történik az életszínvonal emelése érdekében, amely számokkal nem, vagy csak nehezen határozható meg, tehát kívül esik az egy főre jutó reáljövédlem mutatóján.

Az életszínvonal talán a legösszetettebb, legsokoldalúbb közgazdasági fogalom. Ez természetes, hiszen sokoldalú, összetett maga az élet is és ha „színvonalát” értékelni akarjuk, sok oldalról kell megvizsgálnunk. Mi határozza meg főbb összefüggéseiben az életszínvonalat? Mindenekelőtt az elfogyasztott, felhasznált anyagi javak, élelmiszerek, ruházati cikkek, tisztálkodási kellékek stb. mennyisége. Ez eléggé világos és összegezhető anyagi formájában s pénzfarmájában egyaránt. De vajon mindegy-e az életszínvonal szempontjából, ha pl. szélesedik a cikkek választéka, vagy változik az összetételük, vagy javul a minőségük? Egyáltalán nem! Hogy csak egy kis, de jellemző példával éljünk: a műszálból készült férfizoknik elterjedése nyomán lassan, szinte feledésbe merül a zoknistoppolás, ami pedig nem is olyan régen — főleg a többgyermekes családoknál — a háziasszony rengeteg idejét rabolta el. Az ilyen és ehhez hasonló tényezők együtt jelentősen befolyásolják az életszínvonalat, de számszerűen bizony nehezen mutathatók ki.

Az egészségügyi ellátás minősége ugyancsak fontos tényező és ezt a reáljövédlem számításánál figyelembe is vesszük. De pl. az egyre szaporodó nagyhatású gyógyszerek megjelenése, használata és hatásuk már nehezen mérhető számszerűen. A szociális ellátottság az öregekről, gyermekekről történő gondoskodás a szociális országokban — így hazánkban — messze megelőzi még a nálunk jóval fejlettebb, gazdagabb tőkés országokat is. A lakáskörülmények az életszínvonal egyik legfontosabb tényezőjét jelentik. Bizonyos fókig összefügg ezzel a gáz-, víz-, villanyellátás, az egyéb szolgáltatásokkal való ellátottság, a közlekedés fejlettsége, stb. Főleg az utóbbiak olyan természetűek, amelyeket sokan figyelmen kívül hagynak, ha az életszínvonalról esik szó.

A kulturális szükségletek kielégítése, az iskolázottság szintje, a lehetőségek egyre nagyobb fontosságra tesznek szert életünkben. A munkakörülmények alakulásáról, a munkaidő hosszáról, a munkahelyi viszonyokról, stb. szintén, nem feledkezhetünk meg, ugyanúgy, mint a szabad idő nagyságáról és a felhasználáshoz nyújtott lehetőségekről a pihenési, szórakozási lehetőségekről stb.

Ez a sokrétű, távolról sem teljes felsorolás is mutatja, milyen szerteágazó tényezői vannak az életszínvonalnak, és ezeknek csak egy része határozható meg számokkal. Az egy főre jutó reáljövédlem 1949 óta mintegy kétszeresére nőtt hazánkban. De emellett sem szabad megfeledkezni az életszínvonalat befolyásoló számokkal nem mérhető tényezőkről, mert ezek is hozzájárulnak életünk szebbé, könnyebbé és kulturáltabbá válásához.

B. Gy.

Eltemetitek Prieszol József elviársát

Nagy részvétellel kísérték utolsó útjára tegnap délután a Mező Imre úti temetőben Prieszol Józsefet, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának tagját, közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettesét. A magyar munkásmozgalom nagy halottainak emlékét megőrkítő Pantheonban avatalták fel a gyász és a kegyelet koszorúival, vörös szemfóddal borított koporsót, s mellette bíborszínű díszpárnán helyezték el az elhunyt kintüntetésit.

A munkás gyászinduló hangjai után az MSZMP Központi Bizottsága nevében Szerényi Sándor, a Központi Bizottság tagja, a Pártfőiskola igazgatója, az Építő-, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezete, a Magyar Partizán Szövetség, és az egykori harcostársak nevében Török János, az építők szakszervezetének elnöke búcsúzott az elhunytól. Dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter az elhunyt munkahelyének dolgozóinak nevében vett végső búcsút. (MTI)

A textilipari technikusok képzés lehetőségei

NEPGAZDASÁGUNK

A technikusok képzésében is tervszámokkal dolgozunk: a beiskolázott tanulók munkahelye már eleve biztosított. Ezért okoz gondot, hogyha a már végzős tanulók nem akarnak textilesek lenni, nem szándékoznak textilgyárban elhelyezkedni, vagy amikor okkal, ok nélkül válogatnak a munkahelyek között. Ez azért lehetséges, mert két-három év óta több textiltechnikus kérének az üzemek, mint ahány végez. Az is furcsa, hogy a szegedi textiltechnikum tanulóit általában inkább a pamutiparban akarunk elhelyezkedni, bár a rostipar számára képezték ki őket. Ily módon veszélyeztetik a rostipar technikusellátását. Amikor még az iskolai felvételtől van szó, a szülők is, a diákok is szívesen válladják a rostipari munkahelyet. De később ezt az ígéretüket „igyekeznek elfelejtetni”.

A népgazdaság szívesen áldoz technikusok képzésére, de arra nincsen mód, sem lehetőségek, hogy a tanítványokra fordított pénz veszendőbe menjen. A mi iskolánkban, melynek diákközhona is van, a költségvetés és beruházás évenként 4-4,5 millió forintot tesz ki, tehát egy technikusnövendék-re az állam évenként 15 ezer forintot költ. Ezért is meg kell gondolnunk az első és második osztályosoknak, míg nem késő, hogy mit is akarnak? Mert ha nincs szándékukban textiltechnikusként elhelyezkedni, akkor átadhatják helyüket azoknak, akiket éppen helyhiány miatt nem tudtak felvenni, de szívesen dolgoznának majd textilgyárakban. Erre mód is van, mert különböző vizsgával bármelyik középiskolából át lehet iratkozni a technikum második osztályába.

A TEXTILÜZEMEK

műszaki munkahelyeinek körülbelül 11 százaléka vezető beosztású mérnök és technikus, 14 százaléka mérnök, vagy laboráns technikus. A műszakiak 75 százaléka művezető és segédművezető, s e tekintetben még hiány is mutatkozik. Tehát a művezetői, segédművezetői munkahelyeken nemcsak az utánpótlásról kell gondoskodni, hanem a feltöltésről is, sőt figyelembe kell venni az ipar fejlesztésével és a technológia fejlődésével járó további munkahelyeket is. Az új munkahelyek háromnegyede szintén művezetői beosztás lesz. Az elmondottak előrebocsátása után nyilvánvalóvá válik, hogy

a végzős növendékeket először segédművezetői beosztás várja, s majd egy-két év után lesznek művezetők. A magasabb munkakörök betöltésénél a későbbiek során majd a tudás, a rátermettség és még sok más tényező érvényesül.

Nézünk most már, hogy az üzemek mit várnak a technikusoktól, illetve milyen technikusokra van szükségük az üzemeknek? Az már nyilvánvaló, hogy az üzemeknek művezetői beosztásba kellene a technikusok. A textiliparban az a művezető legfontosabb kötelessége, hogy a gondjaira bízott gépparkot olyan állapotban tartsa, hogy az üzemképes legyen. Ha valamilyen oknál fogva a gép nem termelőképes, akkor azt a legrövidebb időn belül rendbe kell hozni. E feladat ellátásához elengedhetetlen a gyors hibafelismerés és a gyors hibajavítás készsége. A javítások elvégzéséhez jelenleg textilipari és fémipari szak tudás szükséges. A textilipari technikum tanítási tervét ezért úgy változtatták meg, hogy a fémipari gyakorlatok idejét háromszorosára emelték. A jövőben a textilipari és a fémipari szak tudás mellett elektrotechnikai szak tudásra is szükség lesz, mert az új gépek ezt is megkövetelik. Ezen kívül az üzemek elvárják még a művezetőtől, hogy a kéze alatt levő dolgozókat állandóan tanítsa, oktassa a helyes munkafogásokra és az új munkamódszerekre. Ő az anyagtakarékosság, a minőség, a rend, a balesetvédelem, a tűzvédelem, a közönségi szellem, a KISZ-munka, a brigádmunka óra, a munkaverseny irányítója is.

A FIATALOKNAK

komolyan számolniuk kell a két évig tartó gyakorlati idővel. A végzett technikusát a minisztérium megfelelő beosztással helyezi el. A gyakorlati idő nem szakítható meg, csak a miniszter hozzájárulásával. A munkakört július 15-éig kell elfoglalni, de a tanuló kérésére az üzem az időpontot megváltoztathatja. A gyárak a fiatal technikusokat örömmel és szeretettel fogadják, átsegítik őket a pályakezdés nehézségein, megkönnyítik beilleszkedésüket az új környezetbe. Azt azonban elvárják tőlük, hogy megfelelő akarással, odaadással és tiszteltetéssel vegyenek részt a termelőmunkában, kerüljék a hangoskodást, a nagyképűsködést, viselkedjenek szívesen.

Román György,

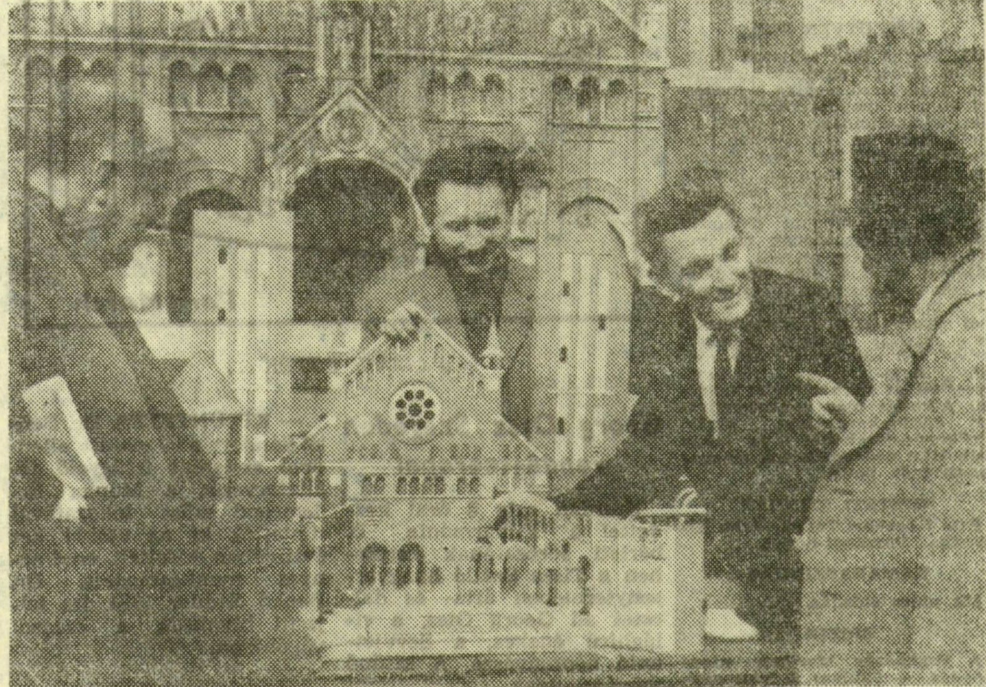
a rostipari technikum műhelyfőnöke

Az első megbeszélés a téren

A Szegedi Szabadtéri Játékok színhelyén, a Dóm előtti téren hétfőn délután az idén először találkoztak a művészeti vezetők, hogy megbeszélést folytassanak a nyári ünnepi játékok előkészületeiről. Ezen az első találkozáson a nyitódarab, Erkel Bánn című operájának díszletmakettjét mutatta be Forrai Gábor díszlettervező Tari Jánosnak, a játékok igazgatójának, Békés Andrásnak, az idei szegedi szabadtéri előadások főrendezőjének és Vaszy Viktor karnagynak. A díszletek összekötő kapocsként helyezkednek majd el a román stílusú Dömötör-torony és a Fopadalmi templom között. A terv megnyerte a művészeti vezetők tetszését, s

valamennyien jóváhagyták. A megbeszélésen Tari János, a játékok igazgatója elmondta, hogy a Bánn című operát a magyar operairodalom e remekének felújítása sok új művészi életményt ígér. Az új rendezés lehetőséget teremt a mű újabb és újabb szépségeinek bemutatására.

A megbeszélésen Tari János, a játékok igazgatója elmondta, hogy a Bánn című operát a magyar operairodalom e remekének felújítása sok új művészi életményt ígér. Az új rendezés lehetőséget teremt a mű újabb és újabb szépségeinek bemutatására.

Az első megbeszélés a téren. A képen balról jobbra Vaszy Viktor, Forrai Gábor, Békés András és Tari János

Képzőművészeti vetélkedő

Képzőművészeti vetélkedőt rendezett a felszabadulási ünnepségek keretében a szegedi Dózsa György általános iskola úttörőcsapata. A gondos munkával előkészített versenyen külön csoportban indultak az iskola ötödik, hatodik és hetedik osztályos tanulói. A hetedik osztályosok közül Béli Ferenc, Tenki Tibor, Tóth József kerültek az első, második, illetve harmadik helyre. A hatodik osztályosok közül Albert Tamás, Nyilasi Zoltán és Radnai Mihály szerepelt legjobban. Az ötödikek versenyéből Cset Károly, Kádár Sándor és Landics Zoltán került ki győztesen.

Általános iskolák felszabadulási szavalóversenye

Az elmúlt napokban került sor a Juhász Gyula Művelődési Otthon klubtermében a szegedi általános iskolák hazánk felszabadulásának 20. évfordulójára alkalmából rendezett szavalóversenyének döntőjére. Az októberi hazi, majd a decemberi kerületi versenyeken erős szűrésen estek át a nevező pártások. A másnap megrendezett városi döntőn már csak 17 szavaló vett részt. Így is nehéz dolga volt a zsűrinek, melynek elnöke Dobcsányi Ferenc, a tanárképző főiskola I. számú gyakorló iskolájának tanára volt.

Az öt-hatodikosok mezőnyében Szánthó Edit, a rókusai általános iskola hatodik osztályos tanulója lett az első, Ménési Éva a Gagarin általános iskola ötödik osztályos tanulója a második, a harmadik pedig Horváth Éva, a Dugonics általános iskola ötödik osztályos tanulója. A hetedik-nyolcadikos szavalók között Szógi Ilona nyolcadik osztályos, a Zrínyi iskola tanulója lett az első, Hannuska Katalin, a Gutenberg általános iskolájának hetedik osztályos tanulója a második és Tóbiás Rózsa ugyanacsak a Gutenberg általános iskola nyolcadik osztályos tanulója lett a harmadik.

A zsűri döntése alapján aranyérmes Szógi Ilona, ezüstöt Szánthó Edit, bronzérmes pedig Ménési Éva kapott.

A Radnóti gimnázium diákjai tudtak legtöbbet Ogyesszáról

A Fegyveres Erők szegedi klubjában rendezték meg tegnap, hétfőn délután a KISZ Szeged városi Bizottsága és a Magyar-Szovjet Baráti Társaság szegedi szervezete „Ki mit tud Ogyesszáról?” vetélkedőjét. Az ifjúsági vetélkedőt Bálint István vezette. Elnökségében helyet foglalt Mari Kálmán, a KISZ városi bizottsága középiskolai osztályának vezetője, Gábris Ida tanár, a József Attila Tudományegyetem Ságvári Endre gyakorló gimnáziumának orosz szakos tanára és Tóth Tivadar, az MSZBT városi elnökségének képviselője.

Mióta nevezik Ogyesszát mai nevén? — Hány lépcsőfokból áll a híres Patyomkin lépcsősor? — Hány lakást építenek Ogyesszában a hétéves terv során? — Járt-e Puskin Ogyesszában? — Milyen a város uralkodó

építészeti stílusa? — Ilyen, s ehhez hasonló, Szeged szövlet testvérvárosának arculatára, történelmére, életére vonatkozó kérdésekre válaszoltak — többnyire imponáló jártassággal — a vetélkedő csapatok. Végeredményben a hangulatos, humoros mozzanatoktól sem mentes vetélkedőt 18 ponttal a Radnóti gimnázium II. csapata nyerte. A Valastyán Pál—Gáál László—Simon Gábor összeállítású csapat boldogan vehette át a KISZ-bizottság ajándékként a művészi kristályvázát. A második díjat — egy iparművészeti kerámiavázát — a Radnóti gimnázium I. csapata nyerte, a harmadik díjjal — egy népművészeti kerámiával — a Ságvári gimnázium csapatát, a hanglémezekből álló negyedik díjjal pedig a Tömörkényi gimnázium csapatát jutalmazták.

Megkezdődött a tavaszi szünet

Az általános és középiskolák diákjainak kisebb-kollektív haza- és külföldi utazásokat is tervbe vettek.

Az általános iskolák napközi otthonaiban a szühdő alatt is pedagógusok gondoskodnak a gyermekek felügyeletéről.

Tavaszi vendéglátó napok

Április 5-től 11-ig rendezik meg a Csongrád megyei Vendéglátó Vállalat Szegeden a már hagyományossá vált vendéglátó napokat. Hétfőn 7 órától a Liget vendéglőben bácskai ételkülönlegességeket szolgáltak fel. Itt mutatta be műsorát a dicsőláv együttes. Ugyanezen a napon a Sárkány Étteremben gulyásvacsorát rendeztek ötféle gulyás-étellel.

Április 7-én, szerdán vacsorával egybekötött magyaros ételbemutató lesz az Alföldi Étteremben, disztóros vacsora a felsővárosi étteremben és oicsó zónaételek bemutatója a Tiszavirág Zónázóban. Csütörtökön a brüsszeli világállítás magyar éttermének ételéből és szegedi ételspecialitásokból készül a szegedi szakácsok vacsorája a Hági Étteremben. A Bübös Étteremben cukrászati és hűdegényhái bemutatót tartanak, a Búza Étteremben flecken, rásznya és vargabéles vacsorákülönlegességeket szolgálták fel. Következő nap a Hági Étteremben kerül sor a vállalat felszolgálóinak terítési bemutatójára.

A Tavaszi Vendéglátó Napok

keretében ma az

EXPRESSZ

BISTRÓBAN

10-18-ig salátá különlegességek bemutatója, árusításával egybekötve. Udító italok kóstolója.

69234